

32004R0881

30.4.2004

ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE

L 164/1

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 881/2004**ze dne 29. dubna 2004****o zřízení Evropské agentury pro železnice****(nařízení o agentuře)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 71 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽²⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽³⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽⁴⁾ s ohledem na společný návrh schválený dohodovacím výborem dne 23. března 2004,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Postupné vytvoření evropského železničního prostoru bez hranic vyžaduje opatření na úrovni Společenství v oblasti technických předpisů týkajících se železnic s ohledem jak na technická, tak na bezpečnostní hlediska, která spolu neoddělitelně souvisejí.

(2) Směrnice Rady 91/440/EHS ze dne 29. července 1991 o rozvoji železnic Společenství ⁽⁵⁾ stanoví, že všem žele-

zničním podnikům Společenství, které jsou držiteli licence a mají zájem poskytovat služby v nákladní dopravě, budou postupně rozšířena práva přístupu k železniční infrastruktuře.

(3) Směrnice Rady 95/18/ES ze dne 19. června 1995 o vydávání licencí železničním podnikům ⁽⁶⁾ stanoví, že všechny železniční podniky musí být držiteli licence a že licence vydaná jedním členským státem je platná na celém území Společenství.

(4) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/14/ES ze dne 26. února 2001 o přidělování kapacity železniční infrastruktury, zpoplatnění železniční infrastruktury a o vydávání osvědčení o bezpečnosti ⁽⁷⁾ stanoví nový rámec s cílem vytvořit evropský železniční prostor bez hranic.

(5) Technické a provozní rozdíly mezi železničními systémy členských států způsobily rozdělení vnitrostátních železničních trhů a zabránily dynamickému rozvoji tohoto odvětví v evropském měřítku. Směrnice Rady 96/48/ES ze dne 23. července 1996 o interoperabilitě transevropského vysokorychlostního železničního systému ⁽⁸⁾ a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/16/ES ze dne 19. března 2001 o interoperabilitě transevropského konvenčního železničního systému ⁽⁹⁾ definují základní požadavky a zavádějí mechanismus, kterým se vymezují závazné technické specifikace pro interoperabilitu.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 126 E, 28.5.2002, s. 323.

⁽²⁾ Úř. věst. C 61, 14.3.2003, s. 131.

⁽³⁾ Úř. věst. C 66, 19.3.2003, s. 5.

⁽⁴⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 14. ledna 2003 (Úř. věst. C 38 E, 12.2.2004, s. 135), společný postoj Rady ze dne 26. června 2003 (Úř. věst. C 270 E, 11.11.2003, s. 48) a postoj Evropského parlamentu ze dne 23. října 2003 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku). Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 22. dubna 2004 a rozhodnutí Rady ze dne 26. dubna 2004.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 237, 24.8.1991, s. 25. Směrnice ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/12/ES (Úř. věst. L 75, 15.3.2001, s. 1).

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 143, 27.6.1995, s. 70. Směrnice ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/13/ES (Úř. věst. L 75, 15.3.2001, s. 26).

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 75, 15.3.2001, s. 29. Směrnice ve znění rozhodnutí Komise 2002/844/ES (Úř. věst. L 289, 26.10.2002, s. 30).

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 235, 17.9.1996, s. 6. Směrnice ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 (Úř. věst. L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽⁹⁾ Úř. věst. L 110, 20.4.2001, s. 1.

- (6) Současné sledování cílů bezpečnosti a interoperability vyžaduje rozsáhlou odbornou činnost, kterou musí řídit specializovaný orgán. Proto je nezbytné v rozsahu stávajícího institucionálního rámce a s ohledem na rovnováhu sil ve Společenství vytvořit evropskou agenturu pro bezpečnost a interoperabilitu železnic (dále jen „agentura“). Zřízení takové agentury poskytne nástroj umožňující zabývat se na vysoké odborné úrovni cíli v oblasti bezpečnosti a interoperability evropské sítě současně, a tím přispět k oživení železnic a k obecným cílům společné dopravní politiky.
- (7) V zájmu podpory vytvoření evropského železničního prostoru bez hranic a pomoci oživit odvětví železniční dopravy a současně posílit jeho základní výhody v oblasti bezpečnosti by agentura měla přispívat k rozvoji skutečné evropské železniční kultury a být základním nástrojem dialogu, konzultací a výměny názorů a zkušeností mezi všemi subjekty v odvětví železniční dopravy při zachování jejich pravomocí.
- (8) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/49/ES ze dne 29. dubna 2004 o bezpečnosti železnic Společenství (směrnice o bezpečnosti železnic) ⁽¹⁾ stanoví vypracování společných bezpečnostních ukazatelů, společných bezpečnostních cílů a společných bezpečnostních metod. Vypracování těchto nástrojů vyžaduje nezávislé odborné posouzení.
- (9) V zájmu usnadnění postupů pro vydávání osvědčení o bezpečnosti železničním podnikům je nezbytné vypracovat harmonizovaný vzor osvědčení o bezpečnosti a harmonizovaný vzor žádostí o osvědčení o bezpečnosti.
- (10) Směrnice o bezpečnosti železnic stanoví, že vnitrostátní bezpečnostní opatření musí být posuzována z hlediska bezpečnosti a interoperability. K tomuto účelu je nezbytné stanovisko založené na nezávislém a nestranném posouzení.
- (11) V oblasti bezpečnosti je důležité zajistit nejvyšší možnou průhlednost a účinný tok informací. Doposud neexistuje analýza výkonnosti založená na společných ukazatelích a slučující všechny účastníky trhu, proto by měl být podobný nástroj zaveden. Pokud jde o statistiku, je nezbytná úzká spolupráce s Eurostatem.
- (12) Vnitrostátní organizace zabývající se bezpečností železnic, regulační orgány a další vnitrostátní orgány by měly mít možnost vyžádat si nezávislé odborné posouzení, pokud potřebují informace týkající se více členských států.
- (13) Směrnice 2001/16/ES stanoví, že první skupina technických specifikací pro interoperabilitu (TSI) má být vypracována nejpozději do 20. dubna 2004. Tímto úkolem Komise pověřila Evropské sdružení pro železniční interoperabilitu (AEIF), které sdružuje výrobce železničních zařízení, provozovatele infrastruktury a železniční dopravce. Je nutné učinit kroky k zachování zkušeností, které byly získány odborníky pracujícími v odvětví v rámci AEIF. Zachování kontinuity práce a vypracování TSI v průběhu doby vyžaduje trvalý technický rámec.
- (14) Interoperabilitu transevropské sítě je nutné zvyšovat a vybrané investiční projekty k podpoře Společenstvím by měly být v souladu s cílem interoperability stanoveným v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1692/96/ES ze dne 23. července 1996 o hlavních směrech Společenství pro rozvoj transevropské dopravní sítě ⁽²⁾.
- (15) K zajištění kontinuity by měly pracovní skupiny, které má agentura vytvořit, vycházet pokud možno ze současných pracovních skupin AEIF a měly by být doplněny o další členy.
- (16) Důležitou součástí bezpečnostního systému je údržba kolejových vozidel. Vzhledem k chybějícímu systému certifikace opravárenských dílen neexistuje skutečný evropský trh údržby železničních zařízení. Tato situace ještě zvyšuje náklady odvětví a vede k prázdným jízdám. Proto by měl být postupně vypracován evropský systém certifikace opravárenských dílen.
- (17) Hlavním faktorem bezpečnosti i interoperability v Evropě je odborná způsobilost, kterou musí splňovat strojvedoucí. Ta je také předpokladem volného pohybu zaměstnanců v železničním průmyslu. Tuto otázku je nutné řešit s ohledem na stávající rámec sociálního dialogu. Agentura by měla poskytovat nezbytnou technickou podporu nezbytnou k uplatnění tohoto aspektu na evropské úrovni.
- (18) Registrace představuje uznání způsobilosti kolejových vozidel k provozu za stanovených podmínek. Registrace by měla být průhledná a nediskriminační a měla by být v pravomoci veřejné správy. Agentura by měla poskytovat technickou podporu k zavedení systému registrace kolejových vozidel.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 164, 30.4.2004, s. 16.

⁽²⁾ Úř. věst. L 228, 9.9.1996, s. 1. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí č. 1346/2001/ES (Úř. věst. L 185, 6.7.2001, s. 1).

- (19) Pro zajištění co nejvyšší průhlednosti a rovného přístupu všech stran k příslušným informacím by měly být dokumenty připravované s ohledem na interoperabilitu přístupné veřejnosti. Totéž platí pro licence a osvědčení o bezpečnosti. Agentura by měla zajistit účinný způsob výměny těchto informací.
- (20) Podpora inovací v oblasti bezpečnosti a interoperability železnic představuje důležitý úkol, který by agentura měla podporovat. Žádná finanční podpora poskytovaná v tomto ohledu v rámci činnosti agentury by neměla nijak narušit příslušný trh.
- (21) Aby agentura řádně plnila své úkoly, měla by mít právní subjektivitu a samostatný rozpočet, jehož příjmy v zásadě pocházejí z příspěvků Společenství. K zajištění nezávislosti jejích činností a vydávaných stanovisek a doporučení by měl mít výkonný ředitel agentury plnou odpovědnost a zaměstnanci agentury by měli být nezávislí.
- (22) V zájmu zajištění účinného výkonu funkcí agentury by měly být členské státy a Komise zastoupeny ve správní radě vybavené nezbytnými pravomocemi k sestavování rozpočtu, ověřování jeho plnění, přijímání vhodných finančních pravidel, zavádění průhledných pracovních postupů pro rozhodování agentury, schvalování jejího pracovního programu, přijímání rozpočtu, určování politiky návštěv členských států a jmenování výkonného ředitele.
- (23) V zájmu zajištění průhlednosti rozhodování správní rady by se měli jejího jednání účastnit zástupci dotčených odvětví, avšak bez práva hlasovat, které je vyhrazeno zástupcům veřejné správy, kteří jsou odpovědní institucím demokratické kontroly. Jednotlivé zástupce odvětví za železniční podniky, provozovatele infrastruktury, železniční průmysl, odbory, cestující a přepravce by měla jmenovat Komise s ohledem na jejich způsobilost k zastupování na evropské úrovni.
- (24) Práce agentury by měla být průhledná. Měla by být zajištěna účinná kontrola Evropským parlamentem, a proto by měl mít Evropský parlament možnost pozvat ke slyšení výkonného ředitele agentury. Agentura by měla také uplatňovat související právní předpisy Společenství o přístupu veřejnosti k dokumentům.
- (25) Protože byl v minulých letech vytvořen větší počet decentralizovaných agentur, snažily se rozpočtové orgány o zlepšení průhlednosti a kontroly správy rozpočtových položek Společenství poskytnutých těmto agenturám, zejména pokud jde o správu poplatků, finanční kontrolu, pravomoc udělování absolutoria, příspěvky v systému sociálního zabezpečení a vnitřního rozpočtového procesu (kodex chování). Obdobně by se nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) ⁽¹⁾ mělo bez výjimky vztahovat na agenturu, která by měla přistoupit k interinstitucionální dohodě mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Komisí Evropských společenství ze dne 25. května 1999 o interním vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům ⁽²⁾.
- (26) Jelikož cílů navrhovaného opatření, totiž zřízení specializovaného orgánu, který by formuloval společná řešení v oblasti bezpečnosti a interoperability železnic, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států z důvodu společné povahy činností, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA 1

ZÁSADY

Článek 1

Zřízení a cíle agentury

Tímto nařízením se zřizuje Evropská agentura pro železnice (dále jen „agentura“).

Cíli agentury je v technických záležitostech přispívat k provádění právních předpisů Společenství usilujících o zlepšení konkurenčního postavení železničního sektoru cestou zvýšení úrovně interoperability železničních systémů a vypracovávat společný přístup k bezpečnosti evropského železničního systému tak, aby byl vytvořen evropský železniční prostor bez hranic a zaručena vysoká úroveň bezpečnosti.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 15.

Při sledování těchto cílů agentura plně zohledňuje proces rozšíření Evropské unie a zvláštní omezení týkající se železničního spojení se třetími zeměmi.

Agentura má v souvislosti s funkcemi a oprávněními, které jí byly přiděleny, výlučnou pravomoc.

Článek 2

Druhy aktů agentury

Agentura může:

- a) podávat Komisi doporučení týkající se používání článků 6, 7, 12, 14, 16, 17 a 18;
- b) vydávat stanoviska pro Komisi podle článků 8, 13 a 15 a pro dotčené orgány členských států na základě článku 10.

Článek 3

Složení pracovních skupin

1. K vypracování doporučení stanovených v článcích 6, 7, 12, 14, 16, 17 a 18 zřídí agentura zřídí omezený počet pracovních skupin. Tyto pracovní skupiny vycházejí na jedné straně z odborných znalostí, které získali odborníci pracující v odvětví železniční dopravy, zejména ze zkušeností Evropského sdružení pro železniční interoperabilitu (AEIF), a na straně druhé z odborných znalostí příslušných vnitrostátních orgánů. Agentura zajistí kompetentnost a reprezentativnost pracovních skupin, v jejich rámci pak přiměřené zastoupení průmyslových odvětví a uživatelů, kterých se dotknou opatření navrhovaná Komisí na základě doporučení podaných agenturou. Činnost pracovních skupin musí být průhledná.

Pokud činnost stanovená v článcích 6, 12, 16 a 17 přímo ovlivňuje pracovní podmínky, ochranu zdraví a bezpečnost zaměstnanců v průmyslu, podílí se na činnosti dotyčných pracovních skupin zástupci organizací pracovníků.

2. Agentura předá přijatý pracovní program reprezentativním subjektům železničního odvětví, které jednají na evropské úrovni. Seznam těchto subjektů vypracuje výbor uvedený v článku 21 směrnice 96/48/ES. Každý subjekt nebo skupina subjektů předloží agentuře seznam nejkvalifikovanějších odborníků, kteří jsou pověřeni jejich zastupováním v každé z pracovních skupin.

3. Vnitrostátní bezpečnostní orgány stanovené v článku 16 směrnice o bezpečnosti železnic jmenují zástupce pro pracovní skupiny, na kterých se chtějí podílet.

4. Agentura může případně pracovní skupiny rozšířit o nezávislé odborníky, jejichž způsobilost je v daném oboru obecně uznávána.

5. Pracovním skupinám předsedá zástupce agentury.

Článek 4

Konzultace se sociálními partnery

Pokud činnost stanovená v článcích 6, 12, 16 a 17 přímo ovlivňuje sociální prostředí nebo pracovní podmínky pracovníků v odvětví, vede agentura konzultace se sociálními partnery ve výboru pro kolektivní vyjednávání zřízeném podle rozhodnutí 98/500/ES⁽¹⁾.

Tyto konzultace proběhnou předtím, než agentura podá Komisi doporučení. Agentura k těmto konzultacím náležitým způsobem přihledne a vždy musí být připravena svá doporučení dále vysvětlit. Stanoviska přednesená ve výboru pro kolektivní vyjednávání předá agentura Komisi, která je postoupí výboru uvedenému v článku 21 směrnice 96/48/ES.

Článek 5

Konzultace s přepravci a s cestujícími

Pokud se činnost stanovená v článcích 6 a 12 týká přímo přepravců a cestujících, vede agentura konzultace s organizacemi, které je zastupují. Seznam organizací, s nimiž se mají vést konzultace, vypracuje výbor uvedený v článku 21 směrnice 96/48/ES.

Tyto konzultace musí proběhnout předtím, než agentura podá Komisi návrhy. Agentura k těmto konzultacím náležitým způsobem přihledne a vždy musí být připravena své návrhy dále vysvětlit. Stanoviska, jež dotyčné organizace přednesou, předá agentura Komisi, která je postoupí výboru uvedenému v článku 21 směrnice 96/48/ES.

KAPITOLA 2

BEZPEČNOST

Článek 6

Technická podpora

1. Agentura Komisi doporučí společné bezpečnostní metody (CSM) a společné bezpečnostní cíle (CST) stanovené v článcích 6 a 7 směrnice o bezpečnosti železnic.

⁽¹⁾ Rozhodnutí Komise 98/500/ES ze dne 20. května 1998 o zřízení výborů pro kolektivní vyjednávání k podpoře dialogu mezi sociálními partnery na evropské úrovni (Úř. věst. L 225, 12.8.1998, s. 27).

2. Agentura na žádost Komise nebo výboru uvedeného v článku 21 směrnice 96/48/ES nebo z vlastního podnětu doporučí Komisi další opatření v oblasti bezpečnosti.

3. Agentura může Komisi podat odpovídající doporučení pro přechodné období před přijetím CST, CSM a technických specifikací pro interoperabilitu (TSI), a rovněž pro záležitosti týkající se zařízení a infrastruktury, na které se doposud nevztahují TSI. Agentura zajistí shodu mezi těmito doporučeními a již existujícími nebo vypracovávanými TSI.

4. Agentura předloží na podporu doporučení, která podává v souladu s tímto článkem, podrobnou analýzu nákladů a přínosů.

5. Agentura organizuje a usnadňuje spolupráci mezi vnitrostátními bezpečnostními orgány a inspekčními orgány uvedenými v článcích 16 a 21 směrnice o bezpečnosti železnic.

Článek 7

Osvědčení o bezpečnosti

Agentura s ohledem na uplatňování článků 10 a 15 směrnice o bezpečnosti železnic týkající se harmonizace osvědčení o bezpečnosti navrhne a doporučí harmonizovaný vzor osvědčení o bezpečnosti, včetně elektronické verze a harmonizovaný vzor žádostí o osvědčení o bezpečnosti, včetně seznamu nezbytných údajů, které mají být poskytnuty.

Článek 8

Vnitrostátní bezpečnostní předpisy

1. Na žádost Komise provede agentura odborné posouzení nových vnitrostátních bezpečnostních předpisů, které jsou oznámeny Komisi podle článku 8 směrnice o bezpečnosti železnic.

2. Agentura posoudí slučitelnost uvedených předpisů s CSM stanovenými ve směrnici o bezpečnosti železnic a s platnými TSI. Agentura také posoudí, zda tyto předpisy umožňují dosažení CST stanovených ve zmíněné směrnici.

3. Pokud má agentura po zvážení důvodů předložených členskými státy za to, že některý z těchto předpisů je buď neslučitelný s TSI nebo s CSM, nebo neumožňuje dosažení CST, vydá pro Komisi stanovisko do dvou měsíců od postoupení předpisů Komisi.

Článek 9

Sledování bezpečnosti

1. S cílem stanovit společné bezpečnostní ukazatele vyjmenované v příloze I směrnice o bezpečnosti železnic

a shromáždit příslušné údaje o bezpečnosti železnic vytvoří agentura síť propojující vnitrostátní bezpečnostní orgány a vnitrostátní inspekční orgány zřízené podle uvedené směrnice.

2. Agentura na základě společných bezpečnostních ukazatelů, vnitrostátních zpráv o bezpečnosti a nehodách a na základě vlastních informací každé dva roky předkládá zprávu o stavu bezpečnosti, kterou zveřejní. První takovou zprávu agentura zveřejní v průběhu třetího roku své činnosti.

3. Agentura čerpá z údajů shromážděných úřadem Eurostat a spolupracuje s ním ve snaze předejít duplicitní práci a při zajišťování metodického souladu společných bezpečnostních ukazatelů s ukazateli používanými pro jiné druhy dopravy.

Článek 10

Odborná stanoviska

1. Vnitrostátní regulační subjekty stanovené v článku 30 směrnice 2001/14/ES mohou agenturu požádat o odborné stanovisko týkající se hledisek spojených s bezpečností ve věcech, které jim byly předloženy.

2. Výbory podle článku 35 směrnice 2001/14/ES a článku 11 a směrnice 91/440/EHS mohou v rámci své působnosti požádat agenturu o odborné stanovisko týkající se bezpečnostních hledisek.

3. Agentura vydá stanovisko do dvou měsíců. Toto stanovisko agentura zveřejní ve znění, z něž byly odstraněny veškeré údaje a podklady podléhající obchodnímu tajemství.

Článek 11

Veřejná databáze dokumentů

1. Agentura je pověřena vedením veřejné databáze těchto dokumentů:

- a) licence vydané podle směrnice 95/18/ES,
- b) osvědčení o bezpečnosti vydaná podle článku 10 směrnice o bezpečnosti železnic,
- c) zprávy o vyšetřování předané agentuře v souladu s článkem 24 směrnice o bezpečnosti železnic,
- d) vnitrostátní bezpečnostní předpisy oznámené Komisi podle článku 8 směrnice o bezpečnosti železnic.

2. Vnitrostátní orgány příslušné pro vydávání dokumentů uvedených v odst. 1 písm. a) a b) oznámí agentuře do jednoho měsíce každé jednotlivé rozhodnutí o jejich udělení, obnovení, změně nebo zrušení.

3. Tuto veřejnou databázi může agentura rozšířit o jakýkoli veřejný dokument nebo odkaz významný pro cíl tohoto nařízení.

KAPITOLA 3

INTEROPERABILITA

Článek 12

Technická podpora poskytovaná agenturou

Agentura přispívá k rozvoji a zavádění železniční interoperability v souladu se zásadami a definicemi stanovenými ve směrnicích 96/48/ES a 2001/16/ES. K tomuto účely agentura:

- a) organizuje a vede na základě pověření Komise činnost pracovních skupin stanovených v článku 3 týkající se navrhování TSI a předává návrhy TSI Komisi,
- b) zajišťuje přizpůsobování TSI technickému pokroku, vývoji trhu a sociálním požadavkům a navrhuje Komisi změny TSI, které považuje za nezbytné,
- c) zajišťuje koordinaci vypracovávání a aktualizace TSI na jedné straně a vypracovávání evropských norem, které se ukáží nezbytné pro interoperabilitu, na straně druhé, a udržuje užitečné styky s evropskými normalizačními subjekty;
- d) pomáhá Komisi při organizaci a usnadňování spolupráce oznámených subjektů, jak je uvedeno v čl. 20 odst. 5 směrnice 96/48/ES a 2001/16/ES,
- e) radí a předkládá doporučení Komisi v záležitostech týkajících se pracovních podmínek všech zaměstnanců, kteří vykonávají úkoly zahrnující bezpečnostní riziko.

Článek 13

Sledování činnosti oznámených subjektů

Agentura může na žádost Komise sledovat kvalitu práce oznámených subjektů, aniž je dotčena odpovědnost členských států za oznámené subjekty, jež určí. V případě potřeby vydá pro Komisi stanovisko.

Článek 14

Sledování interoperability

1. Agentura na žádost Komise doporučí postupy pro zavádění interoperability železničních systémů a usnadní koordinaci železničních podniků a provozovatelů infrastruktury zejména za účelem propojování jednotlivých systémů.
2. Agentura sleduje pokrok v oblasti interoperability železničních systémů. Každé dva roky předloží a zveřejní zprávu o pokroku dosaženém v oblasti interoperability. První takovou zprávu agentura zveřejní v průběhu druhého roku své činnosti.

Článek 15

Interoperabilita transevropské sítě

Na žádost Komise přezkoumá agentura z hlediska interoperability každý projekt železniční infrastruktury, pro nějž je žádána finanční podpora Společenství. Agentura poskytne stanovisko o souladu projektu s odpovídajícími TSI do dvou měsíců od podání žádosti. Toto stanovisko plně zohlední výjimky stanovené v článku 7 směrnice 96/48/ES a směrnice 2001/16/ES.

Článek 16

Certifikace opravárenských dílen

Do tří let od zahájení činnosti vypracuje agentura evropský systém certifikace opravárenských dílen kolejových vozidel a vydá doporučení s ohledem na zavedení tohoto systému.

Doporučení se týkají zejména těchto oblastí:

- strukturovaný systém řízení,
- zaměstnanci s nezbytnou způsobilostí,
- zařízení a nástroje,
- technická dokumentace a předpisy pro údržbu.

Článek 17

Odborná způsobilost

1. Agentura vypracuje doporučení týkající se určení společných jednotných kritérií odborné způsobilosti a hodnocení zaměstnanců podílejících se na provozu a údržbě železničního systému. V této činnosti upřednostní strojvedoucí a školitele. V souladu s článkem 4 vede agentura konzultace se zástupci sociálních partnerů.

2. Agentura vypracuje doporučení pro zavedení systému akreditace školicích středisek.

3. Agentura prosazuje a podporuje výměnu strojvedoucích a školitelů mezi železničními společnostmi z různých členských států.

Článek 18

Registrace kolejových vozidel

Agentura vytvoří a doporučí Komisi standardní vzor celostátního registru vozidel podle článku 14 směrnic 96/48/ES a 2001/16/ES.

Článek 19

Registr dokumentů o interoperabilitě

1. Agentura vede veřejný seznam těchto dokumentů stanovených ve směrnicích 2001/16/ES a 96/48/ES:

- a) ES prohlášení o ověření subsystémů,
- b) ES prohlášení o shodě prvků,
- c) oprávnění k uvedení do provozu, včetně odpovídajících registračních čísel,
- d) registry infrastruktury a kolejových vozidel.

2. Dotčené subjekty tyto dokumenty předloží agentuře, která po dohodě s členskými státy stanoví praktické postupy pro jejich předkládání.

3. Při předkládání dokumentů uvedených v odstavci 1 mohou dotčené subjekty uvést, které dokumenty nemají být z důvodů bezpečnosti zveřejňovány.

4. Agentura vytvoří elektronickou databázi těchto dokumentů, přičemž v plném rozsahu přihlédne k odstavci 3. Tato databáze je veřejně přístupná na internetových stránkách.

KAPITOLA 4

STUDIE A PODPORA INOVACE

Článek 20

Studie

Pokud to vyžaduje plnění úkolů stanovených v tomto nařízení, zadává agentura studie financované z vlastního rozpočtu.

Článek 21

Podpora inovace

Komise může agenturu v souladu s jejím pracovním programem a rozpočtem pověřit podporou inovací, jejichž cílem je zlepšení interoperability a zvýšení bezpečnosti železnic, zejména využívání nových informačních technologií a navigačních a sledovacích systémů.

KAPITOLA 5

VNITŘNÍ USPOŘÁDÁNÍ A PROVOZ

Článek 22

Právní postavení

1. Agentura je subjektem Společenství. Má právní subjektivitu.
2. Agentura má v každém členském státě nejširší způsobilost k právům a právním úkonům, jakou jejich vnitrostátní právo přiznává právnickým osobám. Zejména může nabývat a zcizovat movitý i nemovitý majetek a vystupovat před soudem.
3. Agenturu zastupuje její výkonný ředitel.

Článek 23

Výsady a imunity

Na agenturu a její zaměstnance se vztahuje Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství.

Článek 24

Zaměstnanci

1. Na zaměstnance agentury se vztahuje Sužební řád úředníků Evropských společenství a Pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství a pravidla společně přijatá orgány Evropských společenství k provedení tohoto služebního řádu a pracovního řádu.

2. Aniž je dotčen článek 26, vykonává agentura ve vztahu ke svým zaměstnancům pravomoci, které služební řád a pracovní řád svěřují orgánu oprávněnému ke jmenování a orgánu oprávněnému uzavírat smlouvy.

3. Aniž je dotčen čl. 26 odst. 1, tvoří zaměstnance agentury:

- dočasní zaměstnanci, které agentura přijme na dobu nejvýše pěti let a vybere mezi odborníky pracujícími v odvětví na základě jejich kvalifikace a zkušeností v oblasti bezpečnosti a interoperability železnic,

— úředníci přidělení nebo převedení Komisí nebo členskými státy na dobu nejvýše pěti let a

— ostatní zaměstnanci, jak je vymezuje Pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství, kteří plní prováděcí nebo administrativní úkoly.

4. Odborníci, kteří se podílejí na činnosti pracovních skupin organizovaných agenturou, nejsou zaměstnanci agentury. Jejich cestovní výdaje a výdaje na pobyt, které jsou založeny na pravidlech a sazebnících přijatých správní radou, hradí agentura.

Článek 25

Zřízení správní rady a její pravomoci

1. Zřizuje se správní rada.
2. Správní rada:
 - a) jmenuje výkonného ředitele v souladu s článkem 31;
 - b) do 30. dubna každého roku schválí souhrnnou zprávu agentury za předchozí rok a předloží ji členským státům, Evropskému parlamentu, Radě a Komisi;
 - c) do 31. října každého roku schválí s přihlédnutím ke stanovisku Komise pracovní program agentury na příští rok a postoupí jej členským státům, Evropskému parlamentu, Radě a Komisi. Tento pracovní program je přijímán, aniž je dotčen roční rozpočtový proces Společenství. Pokud s pracovním programem Komise do 15 dnů ode dne jeho schválení vyjádří nesouhlas, správní rada jej znovu posoudí a schválí s případnými změnami ve druhém čtení buď dvoutřetinovou většinou hlasů, včetně hlasů zástupců Komise, nebo jednomyslně hlasy zástupců členských států;
 - d) vykonává funkce vztahující se k rozpočtu agentury podle kapitoly 6;
 - e) stanoví rozhodovací postupy výkonného ředitele;
 - f) definuje politiku návštěv, které mají být vykonány podle článku 33;
 - g) vykonává disciplinární pravomoc nad výkonným ředitelem a vedoucími útvarů uvedenými v čl. 30 odst. 3;
 - h) přijme svůj jednací řád.

Článek 26

Složení správní rady

1. Správní rada se skládá z jednoho zástupce každého členského státu, ze čtyř zástupců Komise a ze šesti zástupců bez hlasovacího práva, přičemž těchto šest zástupců zastupuje na evropské úrovni tyto skupiny:

- železniční podniky,
- provozovatele infrastruktury,
- železniční průmysl,
- odbory,
- cestující,
- přepravce,

kteří jmenuje Komise ze seznamu tří jmen předloženého jejich příslušnými evropskými organizacemi.

Členové rady jsou jmenováni na základě odpovídajících zkušeností a odborných znalostí.

2. Každý členský stát a Komise jmenují členy správní rady, kteří je zastupují, a rovněž náhradníka.

3. Funkční období činí pět let a členové správní rady mohou být jmenováni jednou opětovně.

4. Případná účast zástupců třetích zemí a její podmínky jsou stanoveny v ustanoveních podle čl. 36 odst. 2.

Článek 27

Předsednictví správní rady

1. Správní rada volí ze svých členů předsedu a místopředsedu. Nemůže-li předseda vykonávat své povinnosti, zaujme jeho místo místopředseda.

2. Funkční období předsedy a místopředsedy činí tři roky a mohou být jmenováni jednou opětovně. Pokud jim však kdykoli během funkčního období, kdy zastávají funkci předsedy nebo místopředsedy, skončí členství ve správní radě, končí bez dalšího ke stejnému dni také jejich funkční období.

Článek 28

Schůze

1. Schůze správní rady svolává její předseda. Schůzí se účastní výkonný ředitel agentury.

2. Správní rada se schází nejméně dvakrát ročně. Schází se také z podnětu předsedy, na žádost Komise, na žádost většiny svých členů nebo jedné třetiny zástupců členských států v radě.

Článek 29

Hlasování

Není-li stanoveno jinak, přijímá správní rada rozhodnutí dvou-třetinovou většinou svých členů s hlasovacím právem. Každý člen s hlasovacím právem má jeden hlas.

Článek 30

Funkce a pravomoci výkonného ředitele

1. Agenturu řídí výkonný ředitel, který je při výkonu svých povinností zcela nezávislý, aniž jsou dotčeny pravomoci Komise a správní rady.

2. Výkonný ředitel:

- a) připravuje pracovní program a po konzultaci s Komisí jej předkládá správní radě;
- b) přijímá opatření nezbytná k provádění pracovního programu a podle možností odpovídá na žádosti o pomoc ze strany Komise týkající se úkolů agentury stanovených v tomto nařízení;
- c) přijímá veškerá opatření nezbytná k zajištění chodu agentury v souladu s tímto nařízením, včetně přijímání vnitřních správních pokynů a zveřejňování oznámení;
- d) vytváří účinný systém kontroly, aby bylo možné porovnávat výsledky agentury s jejími provozními cíli a vytvořit pravidelný systém pro hodnocení, který odpovídá uznávaným odborným standardům. Na tomto základě výkonný ředitel každý rok vypracuje návrh souhrnné zprávy a předá jej správní radě;
- e) vykonává ve vztahu k zaměstnancům agentury pravomoci stanovené v čl. 24 odst. 2;
- f) sestavuje návrh odhadu příjmů a výdajů agentury podle článku 38 a plní rozpočet podle článku 39.

3. Výkonnému řediteli může být nápomocen jeden nebo více vedoucích útvarů. Jestliže je výkonný ředitel nepřítomen nebo nezpůsobilý k výkonu funkce, zaujme jeho místo některý z vedoucích útvarů.

Článek 31

Jmenování zaměstnanců agentury

1. Výkonného ředitele jmenuje správní rada na základě zásluh a doložených organizačních a řídicích schopností, jakož i způsobilosti a zkušeností vztahujících se k odvětví železniční dopravy. Správní rada přijímá rozhodnutí většinou čtyř pětín všech členů s hlasovacím právem. Komise může navrhnout kandidáta nebo kandidáty.

Správní rada může výkonného ředitele odvolat stejným postupem.

2. Výkonný ředitel jmenuje další zaměstnance agentury v souladu s článkem 24.

3. Funkční období výkonného ředitele činí pět let. Může být jmenován jednou opětovně.

Článek 32

Slyšení výkonného ředitele

Každý rok předloží výkonný ředitel Evropskému parlamentu souhrnnou zprávu o činnosti agentury. Evropský parlament nebo Rada mohou kdykoli pozvat výkonného ředitele ke slyšení v jakékoli věci spojené s činností agentury.

Článek 33

Návštěvy v členských státech

1. Agentura může k plnění úkolů, které jí byly svěřeny podle článků 8, 9, 10, 13 a 15 vykonávat návštěvy členských států v souladu s politikou, kterou vymezí správní rada. Vnitrostátní orgány členských států musí být zaměstnancům agentury nápomocny při jejich práci.

2. Agentura informuje dotyčný členský stát o plánované návštěvě a sdělí mu jména pověřených úředníků agentury a den zahájení návštěvy. Pověření úředníci agentury před zahájením těchto návštěv předloží rozhodnutí výkonného ředitele upřesňující účel a cíle návštěvy.

3. Na konci každé návštěvy agentura vypracuje zprávu a zašle ji Komisi a dotyčnému členskému státu.

Článek 34

Odgovornost

1. Smluvní odpovědnost agentury se řídí právem rozhodným pro danou smlouvu.

2. Soudní dvůr Evropských společenství má pravomoc rozhodovat na základě jakékoli rozhodčí doložky obsažené ve smlouvě uzavřené agenturou.

3. V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí agentura v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států veškerou škodu způsobenou jejich útvary nebo jejich zaměstnanci při výkonu jejich funkcí.

4. Soudní dvůr Evropských společenství má pravomoc rozhodovat spory o náhradu škody podle odstavce 3.

5. Osobní odpovědnost zaměstnanců vůči agentuře se řídí služebním řádem nebo pracovním řádem vztahujícím se na tyto zaměstnance.

Článek 35

Jazyky

1. O jazykovém uspořádání agentury rozhoduje správní rada. Na žádost člena správní rady se rozhodnutí přijme jednohlasně. Členské státy se na agenturu mohou obracet v jazyce Společenství podle vlastní volby.

2. Překladatelské služby požadované pro činnost agentury poskytuje Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie.

Článek 36

Účast třetích zemí

1. Agentura umožní účast evropských zemí, které se Společenstvím uzavřely dohody, na jejichž základě přijaly a používají právní předpisy Společenství v oblasti spadající do působnosti tohoto nařízení.

2. V souladu s odpovídajícími ustanoveními těchto dohod budou vypracována ujednání, která upřesní podrobná pravidla účasti těchto zemí na činnosti agentury, zejména povahu a rozsah této účasti. Součástí těchto ujednání jsou mimo jiné ustanovení o finančních příspěvcích a zaměstnancích. Ujednání mohou stanovit zastoupení ve správní radě bez hlasovacího práva.

Článek 37

Průhlednost

Na dokumenty v držení agentury se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise⁽¹⁾.

Do 1. října 2004 přijme správní rada prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 1049/2001.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43.

Proti rozhodnutím přijatým agenturou podle článku 8 nařízení (ES) č. 1049/2001 lze podat stížnost veřejnému ochránci práv nebo žalobu k Soudnímu dvoru Evropských společenství za podmínek stanovených v článcích 195 a 230 Smlouvy.

KAPITOLA 6

FINANČNÍ USTANOVENÍ

Článek 38

Rozpočet

1. Pro každý rozpočtový rok, který odpovídá roku kalendářnímu, se připraví plán veškerých předpokládaných příjmů a výdajů agentury a zahrne se do rozpočtu agentury. Příjmy a výdaje musí být vyrovnané.

2. Příjmy agentury tvoří:

— příspěvek Společenství,

— případný příspěvek třetích zemí, které se podílejí na činnosti agentury na základě článku 36,

— příjmy z publikací, školení a jiných služeb poskytovaných agenturou.

3. Výdaje agentury zahrnují výdaje na zaměstnance, správu, infrastrukturu a provoz.

4. Na základě návrhu vypracovaného výkonným ředitelem předloží správní rada každoročně odhad příjmů a výdajů agentury pro následující rozpočtový rok. Tento odhad příjmů a výdajů obsahující návrh plánu pracovních míst předá správní rada do 31. března Komisi.

5. Komise předloží odhad příjmů a výdajů Evropskému parlamentu a Radě (dále jen „rozpočtový orgán“) spolu s předběžným návrhem souhrnného rozpočtu Evropské unie.

6. Komise na základě odhadu příjmů a výdajů zanesedle předběžného návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie odhady, které považuje za nezbytné pro plán pracovních míst a výši subvence ze souhrnného rozpočtu, a předloží jej rozpočtovému orgánu v souladu s článkem 272 Smlouvy.

7. Rozpočtový orgán schvaluje položky subvencí pro agenturu. Rozpočtový orgán přijme plán pracovních míst agentury.

8. Rozpočet schvaluje správní rada. Rozpočet se stává konečným po konečném schválení souhrnného rozpočtu Evropské unie. V případě potřeby se upraví.

9. Správní rada co nejdříve oznámí rozpočtovému orgánu svůj záměr provést jakýkoli projekt, který může mít významný finanční dopad na financování rozpočtu, zejména jedná-li se o projekty, které se vztahují k nemovitostem, například nájem nebo koupě budov. Uvědomí o tom Komisi. Pokud některá složka rozpočtového orgánu oznámí svůj záměr vydat stanovisko k projektu, předá toto stanovisko správní radě do šesti týdnů ode dne oznámení projektu.

Článek 39

Plnění a kontrola rozpočtu

1. Rozpočet agentury plní výkonný ředitel.
 2. Do 1. března po ukončení každého rozpočtového roku předá účetní agentury účetnímu Komise prozatímní účty se zprávou o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok. Účetní Komise konsoliduje prozatímní účty institucí a decentralizovaných subjektů v souladu s článkem 128 obecného finančního nařízení.
 3. Do 31. března po ukončení každého rozpočtového roku předá účetní Komise prozatímní účty agentury Účetnímu dvoru spolu se zprávou o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok. Zpráva o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok se rovněž předává Evropskému parlamentu a Radě.
- Účetní dvůr tyto účty přezkoumá podle článku 248 Smlouvy. Každý rok zveřejní zprávu o činnosti agentury.
4. Po obdržení vyjádření Účetního dvora agentury k prozatímním účtům podle článku 129 obecného finančního nařízení vypracuje výkonný ředitel na vlastní odpovědnost konečnou účetní závěrku agentury a předloží ji správní radě k vyjádření.
 5. Správní rada vydá stanovisko ke konečné účetní závěrce agentury.
 6. Do 1. července po ukončení každého rozpočtového roku předá výkonný ředitel konečnou účetní uzávěrku spolu se stanoviskem správní rady Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.
 7. Konečná účetní závěrka se zveřejňuje.
 8. Výkonný ředitel odpoví Účetnímu dvoru na jeho vyjádření do 30. září. Zároveň zašle tuto odpověď správní radě.

9. Výkonný ředitel předloží Evropskému parlamentu na jeho žádost veškeré informace nezbytné pro řádný průběh udělení absolutoria za daný rozpočtový rok v souladu s čl. 146 odst. 3 obecného finančního nařízení.

10. Na doporučení Rady přijaté kvalifikovanou většinou udělí Evropský parlament do 30. dubna roku N + 2 výkonnému řediteli absolutorium za plnění rozpočtu za rozpočtový rok N.

Článek 40

Finanční nařízení

Správní rada přijme po konzultaci s Komisí finanční předpisy použitelné pro agenturu. Tyto předpisy se smějí odchylovat od nařízení (ES, Euratom) č. 2343/2002 ⁽¹⁾, pouze pokud je to nezbytné pro zvláštní potřeby činnosti agentury a s předchozím souhlasem Komise.

Článek 41

Boj proti podvodům

1. V zájmu boje proti podvodům, korupci a jiným protiprávním činům se na agenturu bez omezení vztahuje nařízení (ES) č. 1073/1999.
2. Agentura přistoupí k interinstitucionální dohodě ze dne 25. května 1999 o interním vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a neprodleně přijme nezbytné předpisy vztahující se na veškeré její zaměstnance.
3. Rozhodnutí o financování a prováděcí dohody a nástroje z nich vyplývající výslovně stanoví, že Účetní dvůr a OLAF mohou v případě potřeby provádět kontroly na místě u příjemců finančních prostředků agentury.

KAPITOLA 7

OBECNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 42

Zahájení činnosti agentury

Agentura zahájí činnost do 24 měsíců ode dne vstupu tohoto nařízení v platnost.

⁽¹⁾ Nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 23. prosince 2002 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství (Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 72).

Článek 43**Hodnocení**

Do pěti let ode dne, kdy agentura zahájí svou činnost, vypracuje Komise hodnocení uplatňování tohoto nařízení, výsledků, kterých agentura dosáhla, a jejích pracovních metod. Toto hodnocení přihlédne ke stanoviskům zástupců železničního odvětví, sociálních partnerů a organizací sdružujících cestující a přepravce. Závěry hodnocení se zveřejní. Komise v případě potřeby navrhne změnu tohoto nařízení.

V této souvislosti Komise v souladu s článkem 251 Smlouvy případně předloží návrh revize ustanovení tohoto nařízení s ohledem na vývoj ve vztahu k regulačním agenturám. Evropský parlament a Rada tento návrh posoudí a zejména zváží, zda je nutné revidovat složení správní rady v souladu s obecným rámcem, který má být pro regulační agentury přijat.

Článek 44

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 29. dubna 2004.

Za Evropský parlament

předseda

P. COX

Za Radu

předseda

M. MCDOWELL

COMMISSION STATEMENT

The Commission recalls its December 2002 communication on a framework for European regulatory agencies and its proposal for a Regulation establishing the European Railway Agency. The Commission believes, in accordance with European Parliament resolution of 13 January 2004 on the abovementioned communication, that a Board of limited size with members appointed by the Community's executives would ensure a better functioning of the Agency in an enlarged EU. In this respect, the Commission looks forward to receiving the Council's response to its communication on a framework for regulatory agencies. The Commission confirms its intention to present, when appropriate, a proposal on a framework for European agencies, which will also cover the composition of the Management Board.
